

I

SOMNIS
I OMBRES

1

Tinc un dels somnis. Només n'hi ha tres: dos de bonics i un de violent, però tots tres m'esgarrifem i em fan sentir sola.

El d'aquesta nit és sobre el meu marit. És més o menys així:

Podria dir que em va besar el coll i prou, ras i curt. Seria, però, una mentida, en el significat més bàsic amb què es va inventar la paraula.

S'acostaria més a la realitat dir que frisava perquè em besés el coll, amb cada molècula del meu cos, amb cada centímetre encès de mi; i quan ho va fer, tenia els llavis d'un àngel, enviat des del cel per respondre a les meves pregàries fervents.

Jo aleshores tenia disset anys, com ell. En aquella època no hi havia ni fadessa ni foscor. Només hi havia passió, claredat i una llum que cremava amb tanta intensitat que et feia mal a l'ànima.

Es va inclinar endavant, enmig de la foscor del cinema i (Déu meu) va dubtar un moment i (Déu meu) jo estava perdent el món de vista, però vaig fer veure que estava tranquil·la, i Déu meu, Déu meu, Déu meu, em va besar el coll i allò em va semblar el paradís, i allà, en aquell precís instant, vaig saber que la resta de la meua vida la passaria amb ell.

Era l'home de la meua vida. Ja sé que la majoria de persones mai no el troben. Llegeixen sobre el tema, hi somien o se'n burlen. Jo, però, vaig trobar l'home de la meua vida, el vaig trobar quan tenia disset anys i mai no el vaig deixar anar, ni el dia que jeia moribund als meus braços, ni quan la mort me'l va arrabassar entre els meus crits, ni tan sols ara.

Ara el nom de Déu és sinònim de patiment: Déu meu, Déu meu, Déu meu... com el trobo a faltar.

Em desperto amb el fantasma d'aquell petó a la meua pell enrojolada dels disset anys i m'adono que no tinc disset anys i que ell ha deixat de fer-se gran. La mort l'ha preservat a l'edat de trenta-cinc, per sempre més. Per a mi, sempre té disset anys, sempre s'inclina cap endavant i em besa el coll en aquell moment perfecte.

Allargo la mà fins al lloc on ell hauria d'estar dormint i em fen-deix un dolor tan sobtat i atroç que, esgarrifada, prego, prego perquè m'arribi la mort i la fi del dolor. Evidentment, però, continuo respirant i el dolor no triga a disminuir.

Trobo a faltar tot allò relacionat amb la seva presència, la presència d'en Matt en la meua vida. No tan sols les coses bones. En trobo a faltar els defectes amb tant de dolor com en trobo a faltar les virtuts. En trobo a faltar la impaciència, la irritació. Trobo a faltar l'esguard condescendent que em dedicava quan m'hi enfadava. Trobo a faltar que m'empipés el fet que sempre s'oblidés d'omplir el dipòsit de benzina i el deixés gairebé buit quan jo havia d'agafar el cotxe per anar a algun lloc.

Tot sovint penso que això és el que mai no se t'acudeix quan t'imagines com seria perdre algú que estimes. Que no tan sols trobaries a faltar les flors i els petons, sinó la totalitat de l'experiència. Trobes a faltar les faltes i els petits defectes amb tanta desesperació com les abraçades en plena nit. Tant de bo ara ell fos aquí i l'estigués besant. Tant de bo ara ell fos aquí i l'estigués enganyant. M'accontentaria amb qualsevol cosa, mentre ell fos aquí.

De vegades la gent, quan aconsegueix reunir el valor per fer-ho, pregunta com és això de perdre algú que estimes. Els dic que és dur i prou.

Els podria dir que és com si et crucifiquessin el cor. Els podria dir que, des que va passar, crido gairebé cada dia sense parar, fins i tot quan vaig pel carrer, fins i tot amb la boca tancada, fins i tot sense fer soroll. Els podria dir que tinc aquest somni, cada nit, i que el torno a perdre, cada matí.

Perquè els he d'espatllar el dia? Així, doncs, simplement els dic que és dur. Normalment en tenen prou amb això.

Aquest és només un dels somnis que tinc, però és un dels somnis que em treu del llit tremolant.

Em miro l'habitació buida i aleshores em giro cap al mirall. He arribat a odiar els miralls. Hi ha qui ho trobaria normal. Que tots ho fem, que ens posem sota el microscopi del nostre propi reflex i ens fixem en les imperfeccions. Les dones belles, a còpia de buscar-se-les, acaben tenint arrugues d'angoixa i preocupació. Hi ha adolescents d'ulls preciosos i cossos espatarrants que ploren perquè tenen els cabells del color equivocat o es troben el nas massa gros. És el preu de jutjar-nos a través dels ulls dels altres, una de les malediccions de la raça humana. Hi estic d'acord.

Tanmateix, la majoria no veuen el que jo veig quan em miro al mirall. Quan em miro, el que veig és això:

Tinc una cicatriu irregular, d'una longitud aproximada d'un dit, que em neix al mig del front, al cuir cabellut. Baixa en línia recta i aleshores gira a l'esquerra, en un angle de noranta graus gairebé perfecte. Em falta la cella esquerra; el seu lloc l'ocupa la cicatriu. Em travessa la templa i baixa fins a la galta, formant una corba poc pronunciada. Al nas esdevé més visible, en travessa lleugerament l'os i després reula, es parteix en diagonal al nariu esquerre i finalment s'enfila abruptament més enllà de la mandíbula, pel coll, fins a la clavícula.

Déu n'hi do, el que impressiona. Si només em mires el perfil dret, tot sembla normal. Per saber ben bé la fila que faig, m'has de fitar de cara.

Tothom es contempla al mirall com a mínim un cop al dia, o veu el seu reflex als ulls dels altres. I sap el que en pot esperar. Sap el que hi veurà, el que hi veuran. Jo ja no hi veig el que espero veure. El meu és el reflex d'una estranya, que em fita des de darrere d'una màscara que no em puc treure.

Dreta i nua davant del mirall, com ara, puc veure'n la resta. Tinc un autèntic collar de cicatrius circulars, de la mida d'un cigarret, que em recorren la clavícula d'un extrem a l'altre. Les mateixes

cicatrius em recorren els pits, l'estèrnum i l'estómac, fins a arribar just a sobre del pèl púbic.

Les cicatrius són de la mida d'un cigarret, perquè les va fer un cigarret.

Si ets capaç de prescindir de tot això, no estic pas malament. Sóc baixa, faig aproximadament 1,50. No estic magra, però em mantinc en forma. El meu home deia que tenia una figura «exuberant». Deia que, després de la meva ment, el meu cor i la meva ànima, s'havia casat amb mi per «les meves peres de la mida d'una boca i el meu cul en forma de cor». Tinc la cabellera llarga, espessa, fosca i arissada que m'arriba just per sobre del cul esmentat.

També li agradava molt.

Em costa veure més enllà d'aquestes cicatrius. Les he vistes cent, potser mil vegades. Quan em miro al mirall, encara són l'únic que hi veig.

Les va imprimir l'home que va matar el meu marit i la meva filla. Que més tard vaig matar jo.

Quan hi penso, m'envaeix una gran sensació de buidor. És enorme, fosca i absolutament laxa. Com enfonsar-se en gelatina balba.

No passa res. Hi estic acostumada.

Així és la meva vida ara.

No dormo més de deu minuts i sé que aquesta nit tampoc no tornaré a adormir-me.

Recordo que, fa uns mesos, em vaig despertar de matinada. En aquell interval entre les 3.30 i les 6, quan, si et trobes despert, tens la sensació que ets l'únic habitant que hi ha sobre la Terra. Havia tingut un dels somnis, com sempre, i sabia que no em tornaria a adormir.

Em vaig posar a corre-cuita una samarreta, uns pantalons de xandall i les meves vambes atrotinades i vaig sortir per la porta. Vaig córrer sense parar enmig de la nit, vaig córrer fins que al cos

em van començar a brillar les gotes de suor, fins que em va amarar la roba i em va omplir les vambes, i encara vaig córrer una estona més. No controlava el ritme, i esbufegava. Notava com l'aire de la matinada m'esgarrapava els pulmons. No em vaig aturar, però. Vaig córrer més ràpid, amb la sang bombant-me a les cames i els colzes, corrent tan de pressa com podia, eixelebrada.

Vaig acabar davant d'un d'aquells supermercats de barri que hi ha al llarg de tota la vall, amb arcades i vomitant bilis. Una parella de fantasmes matiners com jo em van mirar i van apartar la vista. Em vaig aixecar, em vaig netejar la boca i vaig irrompre a la botiga.

—Vull un paquet de tabac —vaig dir al propietari, sense deixar d'esbufegar.

Era un home més gran, d'entre cinquanta i seixanta anys, que em va semblar indi.

—De quina marca?

Aquella pregunta em va sobresaltar. Feia anys que no fumava. Vaig mirar les fileres de paquets que hi havia darrere seu i em vaig fixar en el Marlboro, que tant m'havia agradat.

—Marlboro.

Va agafar el paquet i el va marcar a la caixa. Justament aleshores em vaig adonar que anava en xandall i no duia diners. En lloc de vergonya vaig sentir ràbia, és clar.

—M'he descuidat el moneder —li vaig dir traient la barbeta cap enfora, amb aire fatxenda, desafiant-lo a no donar-me els cigarets o fer-me sentir ridícula d'alguna forma.

Em va mirar un moment. Es va produir allò que m'imagino que els escriptors anomenarien «un silenci breu però eloqüent». L'home es va relaxar.

—Que ha estat corrent? —va preguntar.

—Sí, he estat fugint del meu marit mort. És millor que matar-te, suposo, ha, ha!

Aquelles paraules em van sonar estranyes. Una mica cridaneres, una mica escanyades. Suposo que estava una mica boja. Ell,

però, en lloc de respondre-hi amb l'esgarrifança o l'esguard incòmode que jo tant desitjava en aquell moment, em va mirar amb tendresa. No amb llàstima, sinó amb comprensió. Va assentir. Va allargar la mà per sobre del taulell i em va oferir el paquet de tabac perquè l'agafés.

—La meva dona va morir a l'Índia. Una setmana abans del dia en què havíem de venir als Estats Units. Enduguí's els cigarrets, ja me'ls pagarà la propera vegada.

Em vaig quedar palplantada un moment, fitant-lo. I aleshores vaig agafar els cigarrets d'una revolada i vaig sortir tan de pressa com vaig poder, abans que em comencessin a rodolar les llàgrimes per les galtes. Amb el paquet de tabac ben aferrat, vaig córrer cap a casa, plorant.

Aquella botiga em queda una mica apartada, però ara, quan em ve de gust fumar, no vaig enlloc més.

Ara m'incorporo al llit i esbosso un somriure en trobar el paquet de tabac a la tauleta de nit i, mentre m'encenc un cigarret, penso en el paio del supermercat. Suposo que una part de mi estima aquell homenet, de la manera en què només es pot estimar un estrany que et demostra una tendresa tan absoluta quan més la necessites. És un amor profund, una fiblada al cor, i sé que, encara que mai no n'arribi a saber el seu nom, el recordaré fins al dia que em mori.

M'empasso una bona glopada de fum, una pipada ben profunda, i em miro el cigarret, la seva punta perfecta, com una cirera, que brilla en la foscor del dormitori. Vet aquí el parany d'aquest coi de cigarrets, penso. No és l'addicció a la nicotina, tot i que això ja és sens dubte prou dolent. És la manera en què un cigarret encaixa en llocs determinats. Aquelles aurores amb un cafè fumejant. O aquelles nits solitàries en una casa plena de fantasmes. Sé que ho hauria de tornar a deixar, abans que em torni a clavar les urpes, però també sé que no ho faré.

El tabac és tot el que tinc ara mateix, un recordatori de tendresa, un consol i una font de fortalesa, tot en un.

Deixo anar el fum i observo el núvol que forma, amb petites ràfegues d'aire que l'atrapen aquí i allà, que flota i després desapareix. Com la vida, penso. La vida és fum, curt i ras; ens enganyem pensant que no. Només cal una bona ràfega perquè ens allunyem flotant i desapareguem, deixant enrere només el rastre del nostre trànsit en forma de records.

Tot d'una, començo a tossir, en riure a la vista de les coincidències:estic fumant, la vida és fum i el meu nom, en anglès, és fum; em dic Smoky. Smoky Barrett. És el meu nom de debò; me'l van posar perquè la meva mare trobava que «molava». Això em fa riure sorneguerament, enmig de la foscor, dins la meva casa buida, i mentre ric, com abans, penso com n'arriba a sonar, de boig, el riure, quan rius sol.

Ja tinc alguna cosa en què pensar durant les properes tres o quatre hores. En la bogeria, vull dir. Al capdavant, demà és el dia.

El dia en què decidiré si torno a treballar per a l'FBI o torno a casa, em fico una pistola a la boca i em volo el cap.

2

—Encara té els mateixos tres somnis?

Heus aquí una de les raons perquè confiï en el rentacervells que m'han assignat. No juga a jocs mentals, no dóna voltes a les coses ni prova d'apropar-se'm furtivament per flanquejar-me. Va directe al gra, amb un atac frontal. Per molt que em queixi i forcegi amb els seus intents de guarir-me, això li ho respecto.

Es diu Peter Hillstead, i no podria estar més lluny de l'estereotip físic freudià. Fa més o menys metre vuitanta, té els cabells foscos, un atractiu rostre de model i un cos que em va sobtar quan el vaig conèixer. El que més crida l'atenció d'ell, però, són els ulls. Són d'un color blau elèctric que mai no havia vist en un morè.

Malgrat aquesta planta d'estrella de cine, no em puc imaginar tenint relacions amb aquest home. Quan estàs amb ell, no penses en el sexe. Penses en tu. És una d'aquelles persones poc habituals que de debò es preocupen per aquells amb qui tracten, i quan estàs amb ell és impossible dubtar-ne. Quan hi parles, mai no tens la sensació que té el cap en una altra banda. Et presta tota l'atenció. Et fa sentir que ets l'únic que importa de la seva petita consulta. Això és el que, per a mi, descarta la possibilitat de perdre el cap per aquest tros de terapeuta. Quan estàs amb ell, no hi penses com en un home, sinó com en alguna cosa molt més valuosa: un mirall de l'ànima.

—Els mateixos tres —responc.

—Quin ha tingut aquesta nit?

Em bellugo una mica, incòmoda. Sé que se n'adona, vés a saber quin significat ha decidit atorgar-li. Em passo la vida calculant i sospesant. No me'n sé estar.

—Aquell en què estem al cine i en Matt em besa al coll.

Assenteix.

—Ha pogut tornar-se a adormir després?

—No.

Me'l miro, sense dir res més, mentre espera. Avui no estic gaire disposada a col·laborar.

El doctor Hillstead m'observa amb la barbata recolzada a la mà. Sembla que s'estigui plantejant alguna cosa, com si estigués en una cruïlla. Conscient que, esculli el camí que esculli, no s'hi podrà tornar a endinsar. Passa gairebé un minut fins que es torna a reclinar i sospira, tot pessigant-se l'os del nas.

—Smoky, vostè sabia que no estic gaire ben considerat entre els meus companys de professió?

Em sobresalta, tant el comentari en si com el fet que m'ho expliqui.

—Doncs no. No ho sabia.

Somriu.

—És veritat. Tinc idees polèmiques sobre la meua professió. El principal és que penso que no tenim solució científica per als problemes de la ment.

Com carai representa que hi he de respondre, a això? El meu psiquiatre va i em diu que la professió que ha escollit no té solucions per als problemes mentals. No és que inspiri gaire confiança, això.

—No m'estranya que els seus col·legues tinguin les seves opinions en poca estima.

No se m'acudeix cap resposta millor en tan poc temps.

—No em malinterpreti. No dic que pensi que en la meua professió no hi ha solucions per als problemes mentals.

Heus aquí, penso, una altra de les raons que confïi en aquest terapeuta meu. És incisiu com la punta d'un ganivet, fins a la clari-vidència. No m'espanta. Ho entenc: qualsevol interrogador amb talent de debò té aquesta capacitat. Avançar-te al que pensa l'altra persona com a reacció al que dius.

—No, el que vull dir és que la ciència és la ciència. És exacta. La gravetat significa que, si llances alguna cosa, sempre caurà. Dos i dos sempre són quatre. La invariabilitat és l'essència de la ciència.

Hi reflexiono i assenteixo.

—Així doncs, què fa la meva professió? —Gesticula.— Quina és la nostra estratègia davant els problemes de la ment? No és una ciència. Almenys encara no. No hem arribat al dos i dos. Si hi haguéssim arribat, resoldria tots els casos que entressin per aquesta porta. Sabria, en cas de depressió, que he de fer *a*, *b* i *c* i sempre funcionaria. Hi hauria lleis que mai no canviarien, i això seria ciència. —Ara somriu, amb un somriure irònic, potser una mica trist.— No resolc tots els casos, però. Ni tan sols la meitat. —Es queda en silenci un moment i després sacseja el cap.— A què em dedico, quina és la meva professió? No és cap ciència. És un conjunt de coses que pots provar, la majoria de les quals, com que han funcionat en més d'una ocasió, val la pena tornar-les a provar. Però res més. He expressat aquesta opinió en públic, o sigui que... no tinc una gran reputació entre molts col·legues.

Hi reflexiono una mica mentre ell espera.

—Em penso que entenc per què —dic—. Hi ha indrets de l'FBI on compta més la imatge que els resultats. Amb els psiquiatres a qui no els cau bé deu passar el mateix.

Torna a somriure, un somriure cansat.

—Com sempre, encerta el blanc pragmàtic de les coses, Smoky. Si més no, de tot allò que no té a veure amb vostè.

Allò em fa estremir. Vet aquí una de les tècniques preferides del doctor Hillstead: servir-se de la conversa normal com a tapadora dels comentaris àcids que t'engalta, com si res. Com aquest petit míssil Scud que acaba de disparar en la meua trajectòria: «tens una ment incisiva, Smoky», m'ha dit, «però no la poses en pràctica per aclarir-te». Ai, quin mal que fa la veritat!

—Aquí estic, però, malgrat el que puguin pensar de mi. Sóc un dels terapeutes en qui més confien a l'hora de tractar casos que impliquin agents de l'FBI. Per què creu que és així?

Ja em torna a mirar, expectant. Sé que tot plegat condueix a alguna cosa. El doctor Hillstead mai no es desvia del tema. O sigui que m'ho penso.

—Si m'ho hagués de plantejar, suposo que és perquè és un bon professional. A la meua feina, ser un bon professional és més important que aparentar-ho.

Un altre cop aquell lleu somriure.

—Això mateix. Obtinc resultats. No me'n vanto ni em dono copets a l'esquena cada nit abans d'anar a dormir. És així, però.

Explicat en el to senzill, mancat d'arrogància, d'un professional consagrat, ho entenc. No és qüestió de modèstia. En una situació tàctica, quan li preguntes a algú si té facilitat amb les armes, vols que sigui sincer. Si és un desastre, t'interessa saber-ho, i a ells els interessa que ho sàpigues, perquè una bala mata tan ràpid un mentider com algú sincer. A l'hora de la veritat, has de saber del cert els punts forts i els punts dèbils. Assenteixo i ell continua.

—Això és el que compta en qualsevol organització militar. Obtenir resultats. Se li fa estrany que consideri l'FBI com una organització militar?

—No. És una guerra.

—Sap quin és el principal problema de qualsevol organització militar, sempre?

Em començo a avorrir, estic inquieta.

—No.

Em mira amb desaprovació.

—Pensi-hi abans de respondre, Smoky. No fugi d'estudi.

M'ha renyat, així que obeeixo. Responc lentament.

—Jo diria que... el personal.

M'assenyala amb el dit.

—Justa la fusta. I per què?

M'assalta la resposta, com m'assaltaven de vegades les respostes, quan treballava en un cas i pensava de debò.

—Pel que veiem.

—Ahà. Això és una part. Jo ho anomeno «veure, fer, perdre». El que veus, el que fas i el que perds. És una tríada. —Va comptant amb els dits.— Als cossos de seguretat veus el pitjor del que és capaç l'ésser humà. Fas coses que cap humà no hauria de fer, des de tocar cossos en descomposició fins a matar una altra persona, en alguns casos. Perds coses intangibles com la innocència i l'optimisme, i coses reals, com un company o... una família.

Em mira d'una manera que no sé interpretar.

—I aquí és on intervinc jo. Sóc aquí per aquest problema. I també és aquest problema el que m'impedeix fer la feina com l'hauria de fer.

Ara estic tan perplexa com interessada. Me'l miro, indicant-li que continuï, i ell sospira. És un sospir que sembla contenir el seu propi «veure, fer, perdre» i penso en les altres persones que seuen en aquest costat de la taula, en aquesta cadira. En les altres angonxes que escolta, que s'enduu a casa quan marxa.

Provo d'imaginar-m'ho tot observant-lo. El doctor Hillstead, assegut a casa seva. Ja en sé el fonamental; en vaig llegir la fitxa per sobre. Mai no s'ha casat i viu en una casa de dos pisos i cinc habitacions a Pasadena. Porta un Audi sedan esportiu: li agrada una punta de velocitat, al doctor, una pista sobre la seva personalitat. Tot això, però, són fets insulsos. Cap d'ells no et revela el que passa quan entra a casa i tanca la porta. És un solter d'aquells que es fan el sopar al microones? O potser es fa un bistec i se'l menja entre glopets de vi negre, tot sol, en una taula immaculada, amb Vivaldi de música de fons? Ep, potser quan arriba a casa es despulla i es calça unes sabates de taló i es posa a fer les feines de casa, amb les cames peludes i tot a l'aire.

M'agrada aquesta idea, un petit acudit secret. M'enduré les rialles allà on pugui aquests dies. M'obliga a tornar-me a concentrar en el que em diu.

—En un món normal, qui passés pel que ha passat vostè mai no es recuperaria, Smoky. Si vostè fos una persona corrent amb una professió corrent, es mantindria allunyada de les armes, dels

assassins i dels morts per sempre més. La meva feina, però, és mirar d'ajudar-la a preparar-se per tornar-hi. És el que s'espera de mi. Agafar psíquiques ferides i tornar a enviar-les a la guerra. Potser sona melodramàtic, però és la veritat.

Es reclina i tinc la sensació que ja estem arribant al final, a allà on vulgui anar a parar.

—Sap per què vull treballar per aconseguir això, sabent que potser estic retornant una persona a allò que li va fer mal d'antuvi? —Fa una pausa.— Perquè això és el que vol el noranta per cent dels meus pacients.

Es torna a pessigar l'os del nas, tot sacsejo el cap.

—Els homes i dones que visito, tots mentalment destrossats, volen que els guareixi per poder tornar a entrar en combat. I la veritat és que, independentment del que els motivi, tornar és exactament el que els convé, gairebé sempre. Sap el que els passa a la majoria dels que no hi tornen? Alguns dels que no hi tornen, de vegades se'n surten, però, la majoria d'ells es converteixen en borratxos. I, de tant en tant, se suïciden.

Em mira mentre diu això últim i, per un moment, m'assalta la paranoia i em plantejo si em pot llegir la ment. No tinc ni idea d'on vol anar a parar. Em fa sentir que perdo l'equilibri, una mica vacil·lant i d'allò més incòmoda. I tot plegat m'empipa. Quan em sento incòmoda, la meva resposta és cent per cent irlandesa, ho he heretat de la família de la meva mare: m'emprenyo i en culpo l'altra persona.

Allarga la mà al costat esquerre de la taula, agafa una carpeta grossa que no havia vist abans i l'obre. Acluco una mica els ulls i em sorprèn veure el meu nom a l'etiqueta.

—És el seu expedient professional, Smoky. Ja fa temps que el tinc i me l'he llegit més d'una vegada. —Va passant les pàgines i resumint en veu alta.— Smoky Barrett, any de naixement 1968. Dona. Llicenciada en criminologia. Incorporació a l'FBI l'any 1990. Primera de la seva promoció a Quantico. Destinada a col·laborar en el cas de l'Àngel Negre a Virgínia, l'any 1991, en qualitat d'ad-

ministrativa. —Aixeca la vista per mirar-me.— Però no es va conformar amb aquest paper, oi que no?

Sacsejo el cap, mentre em vénen al cap els records. I tant que no m'hi vaig conformar. Tenia vint-i-dos anys i estava més verda que verda. M'emocionava el fet de ser policia, i encara m'emocionava més el fet de participar en un cas important, tot i que la meua fos bàsicament feina d'oficina. En el decurs d'una de les reunions de preparació, alguna cosa del cas se m'havia quedat al cap, alguna cosa en la declaració d'un testimoni que no encaixava. Me'n vaig anar a dormir encara donant-hi voltes i a les quatre de la matinada em va despertar una revelació, un fenomen al qual m'acostumaria al llarg dels anys posteriors. El cert és que aquella intuïció va acabar resolent el cas. Tenia a veure amb la direcció en què s'obria una finestra. Un detall insignificant i fàcil d'oblidar es va convertir, com al conte, en el pèsol de sota del matalàs i va acabar barrant el pas a un assassí.

Aleshores ho vaig atribuir a la sort i li vaig restar importància. El que sí va ser una sort és que el responsable de l'equip de treball, l'agent especial Jones, fos un d'aquells caps que no abunden. Un dels que no acaparen la glòria, sinó que reconeixen el mèrit a qui se'l mereix. Fins i tot a una agent novella de sexe femení. Jo seguia sent nova, de manera que em van assignar més feina d'oficina, però a partir d'allí vaig prendre embranzida. Em van preparar per incorporar-me a l'NCAVC —el Centre Nacional d'Anàlisi de Delictes Violents, el departament de l'FBI encarregat del pitjor del pitjor—, sota la mirada atenta de l'agent especial Jones.

—La van destinar a l'NCAVC tres anys més tard. Déu n'hi do, quin salt, no?

—Normalment, els agents que destinen a l'NCAVC tenen deu anys d'experiència prèvia a l'FBI.

No m'estic fent el fatxenda. És la veritat. Ell continua llegint.

—Uns quants casos més resolts, comentaris elogiosos sobre la seva actuació. I aleshores la van nomenar coordinadora de l'NCAVC

a Los Angeles, l'any 96. Li van encarregar que creés una unitat local eficient i que recuperés les relacions amb els cossos de seguretat locals que havia malbaratat el seu predecessor. Potser hi ha qui ho va considerar un descens de categoria, però la veritat és que la van escollir amb molta cura per dur a terme una tasca difícil. És aquí on de debò va començar la seva carrera fulgurant.

La meva ment retrocedeix a aquella època. Fulgurant és la paraula perfecta. El 1996 va ser un any en què semblava que tot anés bé. Vaig tenir la meva filla a finals del 1995. Em van destinar a l'oficina de Los Angeles, tota una fita professional. I en Matt i jo estàvem bé, millor que mai. Era un d'aquells anys en què cada matí em despertava fresca i il·lusionada.

Era quan allargava la mà i el trobava al meu costat, al lloc que li correspon.

Hi havia tot allò que ara i aquí no hi és. Noto com m'enfado amb el doctor Hillstead per recordar-m'ho. Per fer que el present, en comparació, encara sigui més trist i buit.

—A què ve això?

Aixeca la mà.

—Una miqueta més i prou. L'oficina de Los Angeles no anava bé. Li van donar carta blanca per canviar-ne el personal i va escollir tres agents d'oficines d'arreu dels Estats Units. En aquell moment, es va considerar una tria inusual. Tanmateix, al final van demostrar el que valien, oi?

Això que diu es queda curt, penso. Em limito a assentir, encara indignada.

—De fet, el seu equip és un dels millors de l'FBI, oi?

—El millor.

No me'n puc estar. Estic orgullosa del meu equip i sóc incapaç de parlar-ne amb modèstia. I, a més, és la veritat. L'NCAVC de Los Angeles, conegut com «l'NCAVC Coord» o, internament, com el «Centre de la Mort» ha sabut fer la seva feina. Punt final.

—Molt bé. —Fulleja unes quantes pàgines més.— Casos resoltos a munts. Més comentaris elogiosos. Segons algunes notes,

s'estaven plantejant que es convertís en la primera dona que ocupés el càrrec de directora. Un esdeveniment històric.

És tot veritat. I tot continua indignant-me, per raons que no acabo d'entendre. L'únic que sé és que m'estic empenyant, que m'estic encenent i que, si això continua, acabaré esclatant.

—Hi ha una altra cosa que m'ha cridat l'atenció, al seu expedient. Les notes sobre la seva punteria.

Aixeca els ulls per mirar-me i, no sé per què, tinc la sensació que m'ha agafat desprevinguda. Sento que se'm desperta alguna cosa i m'adono que és por. Mentre continua, m'aferro amb força als braços de la cadira.

—Segons el seu expedient, possiblement forma part del cinc per cent dels millors tiradors amb revòlver de tot el món. És així, Smoky?

Miro fixament el meu terapeuta i em quedo com atordida. L'empipament comença a desaparèixer.

Jo i les pistoles. Tot el que diu és veritat. Puc agafar una pistola i disparar-la amb la mateixa facilitat que la resta de la gent agafa un got o va amb bicicleta. És instintiu, sempre ho ha estat. No és cap talent que es pugui identificar. No és que tingués un pare que volgués un fill i per tant m'ensenyés a utilitzar una pistola. De fet, al meu pare no li agradaven. Era una cosa que jo sabia fer i prou.

Tenia vuit anys i el meu pare tenia un amic que havia estat boina verda al Vietnam. Estava boig per les armes. Vivia en un pis atrotinat en una zona atrotinada de la Vall de San Fernando, cosa que li esqueia. Era un home atrotinat. Tot i així, encara avui recordo els seus ulls: desperts i juvenils. Brillants.

Es deia Dave i va aconseguir arrossegar el meu pare a un camp de tir que es trobava en una zona del comtat de San Bernardino amb una certa mala fama. El meu pare se'm va endur, potser amb l'esperança d'abreujar l'excursió. En Dave va enredar el meu pare perquè disparés uns quants carregadors, mentre jo m'ho mirava, dreta, amb unes orelles protectores massa grans per al meu cap de nena. Vaig observar com empunyaven les armes, fascinada. Esbalaïda.

—Que ho puc provar? —vaig saltar.

—No em sembla bona idea, reina —va dir el pare.

—Au, va, Rick. Li portaré un revòlver petit del vint-i-dos. Deixa-la disparar un parell de trets.

—Sí, papa? —vaig mirar el meu pare amb la meva millor mirada suplicant, la que sabia, fins i tot als vuit anys, que podia doblegar-lo a la meva voluntat. Em va mirar, amb el dubte ben visible a la cara, i va sospirar.

—Molt bé. Però només uns quants trets.

En Dave va anar a buscar el revòlver del vint-i-dos, una coseta petitona que em cabia a la mà i van aconseguir un tamboret perquè m'hi posés dreta. En Dave va carregar l'arma, me la va posar entre les mans i es va quedar dret darrere meu, mentre el meu pare s'ho mirava, preocupat.

—Veus el blanc? —va preguntar. Vaig assentir.— Decideix on vols que vagi el tret. Pren-t'ho amb calma. Prem el gallet lentament. No l'estiris o et desviaràs del blanc. Preparada?

Em sembla que vaig respondre, però la veritat és que amb prou feines el sentia. Tenia la pistola a la mà, i vaig notar que alguna peça encaixava dintre meu. Alguna cosa que encaixava al lloc indicat. Vaig mirar al fons del camp de tir, al blanc amb forma humana, i no em va semblar gens lluny. Em va semblar proper, a l'abast. Vaig apuntar-lo amb la pistola, vaig agafar aire i vaig prémer el gallet.

El sotrac del petit revòlver a les meves manetes em va espantar i emocionar alhora.

—Carai! —vaig sentir que feia en Dave.

Vaig tornar a mirar el blanc i vaig veure que havia aparegut un foradet al centre del cap, just on volia que anés la bala.

—Potser això teu és innat, senyoreta —em va dir—. Tira'n un parell més.

El «parell més» de trets es va convertir en una hora i mitja disparant. Vaig encertar on volia el noranta per cent de les vegades i, quan vaig acabar, ja sabia que em passaria la resta de la vida disparant revòlvers. I que me'n sortiria bé.

El meu pare va tolerar aquest hàbit al llarg dels anys següents, tot i la seva aversió a les armes. Suposo que va acceptar que era part de mi, una cosa de la qual no em podria allunyar.

La veritat? Sóc increïblement bona. M'ho guardo per a mi mateixa i no me'n vanto en públic. Quan estic sola, però, sóc l'Annie Oakley en persona. Puc apagar la flama d'una espelma d'un tret i foradar monedes llançades enlaire. Una vegada, en un camp de tir a l'aire lliure, em vaig posar una pilota de ping-pong al revers de la mà, de la mateixa amb què trec l'arma. Vaig seure sobre el revers de la mà i aleshores aquella mà va sortir com un llampec a agafar el revòlver. Em vaig tornar a aixecar i vaig disparar a la pilota abans que caigués al terra. Era un truc ben poca-solta, però em va entusiasmar.

Tot això és el que em passa pel cap mentre el doctor Hillstead m'observa.

—És veritat —dic.

Tanca l'expedient. Enllaça les mans i em mira.

—És una agent excepcional. Sens dubte una de les millors de la història de l'FBI. Empaita el pitjor del pitjor. Fa sis mesos, un home a qui empaitava, en Joseph Sands, va anar per vostè i la seva família, va matar-li el marit davant seu, la va violar i torturar i va matar la seva filla. Fent un esforç que només es pot qualificar de sobrehumà, vostè va girar la truita i el va matar.

Ara sí que estic del tot atordida. No sé on va a parar tot això, ni m'importa.

—I aquí estic, en una professió on dos i dos no sempre són quatre i les coses no sempre cauen quan les llances, provant d'ajudar-la a tornar a començar.

Em mira amb una compassió tan sincera que he d'apartar la mirada; el sentiment que expressa em crema.

—Fa molt que m'hi dedico, Smoky. I ja fa un cert temps que la visito. Em faig idees sobre les coses; en el seu ofici probablement en diuen pressentiments. Vet aquí els meus pressentiments sobre el punt en què ens trobem: penso que està intentant decidir si torna a la feina o se suïcida.

Tot d'una, la meua mirada es torna a trobar amb la seva. Ho acabo de reconèixer de forma involuntària i forçada. Mentre l'atordiment m'abandona amb un crit, m'adono que m'han manipulat, que m'han manipulat amb gran astúcia. Ha estat xerrant d'això i d'allò, divagant, punxant, m'ha deixat desprevinguda, m'ha fet perdre l'equilibri i després ha passat a l'estocada final. Directa a la jugular, sense vacil·lar. I ha funcionat.

—No la puc ajudar si no ensenya les cartes, Smoky.

Un altre cop aquella mirada compassiva, ara mateix massa sincera, franca i amable per a mi: els seus ulls són com dues mans estirades per engrapar les meves espatlles espirituals i sacsejar-me ben fort. Em noto les llàgrimes als ulls. La mirada que li retorno, però, desborda fúria. Em vol desmuntar, com jo he desmuntat multitud de criminals en multitud d'interrogatoris. Molt bé, doncs, a prendre pel sac.

El doctor Hillstead sembla adonar-se'n i somriu lleument.

—D'acord, Smoky, ja està bé. Només una darrera cosa.

Obre un calaix de l'escriptori i en treu una bossa per a proves de plàstic. Al principi no veig el que conté, però després sí, i em fa esgarrifar i suar alhora.

És la meua pistola. La que vaig portar durant anys i amb què vaig disparar a en Joseph Sands.

No em puc apartar els ulls. La conec com la meua pròpia cara. És una Glock, letal, negra. Sé quant pesa, el tacte que té... fins i tot en recordo l'olor. És allí, en aquella bossa, i en veure-la sóc presa d'un terror aclaparador.

El doctor Hillstead obre la bossa i en treu la pistola. La deixa damunt la taula, davant nostre. Ara em torna a mirar, però aquesta vegada el seu és un esguard sever, no compassiu. Ja n'hi ha prou de fer el ximple. M'adono que el que jo havia pres per la seva millor jugada no ho era ni de lluny. Per raons que no entenc, i segons sembla ell sí, això és el que em desmuntarà del tot. La meua pròpia arma.

—Quantes vegades ha empunyat aquesta arma, Smoky? Mil? Deu mil?

M'humitejo els llavis, els tinc més secs que l'espart. No responc. No puc deixar de mirar la Glock.

—Agafi-la ara mateix, i la declararé apta per reincorporar-se a la feina, si això és el que vol.

No puc respondre i no en puc apartar els ulls. Una part de mi sap que sóc a la consulta del doctor Hillstead, i que ell seu a l'altre costat de la taula, però és com si tot plegat s'hagués reduït a un món on només hi som jo i la pistola. De mica en mica, els sons han desaparegut, i al meu cap hi ha un silenci estrany i tranquil, tret del pols esmorteït del meu cor. El sento bategar, fort i ràpid.

Em torno a humitejar els llavis secs. Allarga la mà, agafa-la i prou, em dic a mi mateixa. Com ha dit ell, ho has fet deu mil vegades. Aquesta pistola és una extensió de la teva mà; agafar-la és una cosa natural, com respirar o parpellejar.

És allí, i les meves mans no es desenganxen dels braços de la cadira, rígides, aferrant-s'hi.

—Endavant. Agafi-la.

La seva veu s'ha tornat severa. No és cruel, però sí inflexible.

He aconseguit arrencar una de les mans del braç de la cadira, i l'allargo amb tota la força de voluntat que sóc capaç de reunir. Es nega a respondre, i una part de mi, aquella part tan petita que es manté analítica i tranquil·la, no se'n sap avenir. Quan es va convertir una acció que, per a mi, és gairebé un reflex, en el més difícil que he fet en ma vida?

Sóc conscient que la suor em regalima pel front. Tremolo tota i em comença a fallar la visió perifèrica. Em costa respirar i sento com creix al meu interior el pànic, una sensació claustrofòbica, que m'empresona, asfixiant. Se m'agita el braç com un arbre enmig d'un huracà. Els músculs se'm contreen amunt i avall, com si fossin una bossa plena de serps. La mà és cada cop més a prop de la pistola, fins que s'hi troba just a sobre, i ara l'agitació és enorme, afecta tot el meu cos i suo pertot arreu.

M'aixeco d'un bot de la cadira, la faig caure endarrere i crido.

Crido i em pego al cap amb les mans i m'adono que començo a sanglotar i ara sé que ho ha aconseguit. M'ha esquerdat, m'ha partit en dos, m'ha esventrat. El fet que ho hagi fet per ajudar-me no em conforta gens ni mica, perquè ara mateix tot el que sento és dolor, dolor, dolor.

M'aparto de la taula, vaig cap a la paret de l'esquerra i em deixo caure a terra. M'adono que gemego, amb una mena d'esgarip planyívol. És un so horrible. Em fa mal sentir-lo, sempre ho ha fet. És un so que he sentit massa vegades abans. El so d'un supervivent que s'adona que encara és viu, però que tot allò que estima ha desaparegut. L'he sentit a mares, marits i amics, l'he sentit quan identificaven cossos al dipòsit de cadàvers o els meus llavis els comunicaven les notícies de mort.

Em sorprèn no sentir vergonya ara mateix, però ja no hi ha espai per a la vergonya. Estic plena de dolor.

El doctor Hillstead ha vingut fins al meu costat. No m'abraça ni em toca: no estaria bé venint d'un terapeuta. El sento, però. És una taca ajupida davant meu i, en aquest moment, m'inspira un odi absolut.

—Parli'm, Smoky. Digui'm què passa.

La seva veu transmet una tendresa tan genuïna que em provoca una nova onada d'angoixa. Aconsegueixo parlar, entre sanglots mig nuats.

—No puc viure així, no puc viure així, sense en Matt, sense l'Alexa, sense amor, sense vida, tot el que hi havia al meu voltant ha desaparegut, tot ha desaparegut i...

La meva boca forma una O. Me n'adono. Miro el sostre, m'estiro els cabells i me n'arribo a arrencar d'arrel dos manyocs abans de desmaiar-me.